

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ ЗА 2023 ГОДИНА НА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70)

01 2024 03 03/2

Скопје, јуни 2025 година

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Министерството за образование и наука на сметката за средства од буџет на заеми (786-70) за 2023 година.

Со извршената ревизија за 2023 година изразивме неповолно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи и мислење со резерва за усогласеност на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива за 2023 година.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале извештај за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност со закони и прописи на Министерството за образование и наука за сметката на буџет на заеми (786-70) за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Со извршената ревизија го утврдивме следното:

- постои неусогласеност на податоците во сметководствената евиденција со податоците од Билансот на состојба и Билансот на приходи и расходи поради невоспоставена евиденција на одредени позиции и технички слабости;
- не е извршено вредносно усогласување на сметководствената евиденција на средствата со фактичката состојба утврдена со попис;
- обврските спрема добавувачите се евидентираат во моментот на нивното плаќање што придонесува за нереално искажување на состојбата за 2023 година;
- за набавките во делот на консултантски услуги кои се спроведуваат по правила на Светска банка, во услови на недостиг на мерила и конкурентни финансиски понуди ревизијата не беше во можност да се увери за висината на надоместоците на консултантите и дали извршените услуги обезбедуваат целосна вредност за парите.

За надминување на утврдените состојби дадени се препораки со цел преземање на мерки и активности од одговорните лица во функција на подобрување на состојбите.

Од страна на законскиот застапник на Министерството за образование и наука не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

СОДРЖИНА

Опис		Страна
1.	Вовед	1
2.	Мислење на ревизијата	2
3.	Основ за изразување на мислење	2
3.1.	Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи	3
3.2.	Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи	6
4.	Законска основа за ревизијата и временски период	9
5.	Опфат и ограничувања	10
6.	Одговорност за финансиски извештаи	10
7.	Одговорност на ревизорите	10
8.	Одговор на ревидираниот субјект	12
Финансиски извештаи за 2023 година		
Биланс на приходи и расходи		13
Биланс на состојба		14
Преглед на промени на извори на капиталните средства		15
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи		
Вовед		16
Сметководствени политики		18
Образложенија кон финансиските извештаи		20

Список на кратенки:

ДДВ	Данок на додадена вредност
МОН	Министерство за образование и наука
ЕСЈН	Електронски систем за јавни набавки

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број:23-367/12
Дата: 10.06.2025

1. Вовед

Министерството за образование и наука врз основа на договор за заем¹ склучен помеѓу министерот за финансии и Меѓународната банка за обнова и развој (во понатамошниот текст Светска банка) склучен во април 2021 година започнува со реализација на Проект за унапредување на основното образование. Вредноста на заемот изнесува 21,5 милиони евра со рок на реализација до 27 февруари 2026 година. Отплатата на заемот започнува од март 2024 и треба да заврши заклучно со септември 2031 година, со динамика на враќање на секој 15-ти март и септември.

Проектот се реализира преку четири компоненти и тоа:

- ✓ Компонента 1: Подобрување на средината за учење;
- ✓ Компонента 2: Реформа на мониторинг и евалуација на Националниот напредок во учењето;
- ✓ Компонента 3: Модернизирање на професионалниот развој на наставниците, мулти -функционалните тимови и директорите и
- ✓ Компонента 4: Секторски менаџмент, проектен менаџмент и мониторинг и евалуација.

Во рамките на МОН воспоставена е *Единица за управување со проектот* која е одговорна за секојдневната имплементација на проектот, целокупната координација на проектот, активностите за мониторинг, управувањето со животната средина и доверливите функции (набавки, исплати и сметководство), како и официјална комуникација со Светска банка и известување.

¹ Заем број 9182-МК

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи од страна 14 до 16 на Министерството за образование и наука, за 2023 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходите и расходите за годината која завршува со тој датум, Промени на извори на капиталните средства, применетите сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи и
- усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Министерството за образование и наука, за 2023 година, со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 3.1, финансиските извештаи на Министерството за образование и наука на сметката на буџет на заеми (786-70) не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година како и резултатите од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 3.2. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Министерството за образование и наука на сметката на буџет на заеми (786-70) за 2023 година, во сите материјални аспекти се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Согласно ISSAI, се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 2

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

3.1. Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи

3.1.1. Со анализа на позициите од финансиските извештаи за 2023 година утврдивме неусогласеност на податоците во сметководствената евиденција со податоците од Билансот на состојба и Билансот на приходи и расходи и тоа на следните позиции:

- на сметките Обврски спрема добавувачите во земјата и странство во Билансот на состојба не е искажана почетна состојба, ниту салдо на крајот на годината, додека пак во сметководствената евиденција салдото на сметката обврски спрема добавувачи во земјата изнесува 4.470 илјади денари, а на обврските кон добавувачи во странство 21.897 илјади денари. Според добиените образложенија од надлежно лице во сметководството на Проектната единица салда на сметките во досегашниот период никогаш не се јавувале (бидејќи истите се евидентираат во моментот на плаќање) поради што и не се прикажани во Билансот на состојба. Поради технички слабости во старата верзија на софтверското решение за нивно прикажување во извештајна форма причините за ваквите разлики не се утврдени. На ревизијата не и беше доставен Бруто биланс поради не постоење на можност за негово генерирање од програмот за сметководствено работење;
- во Билансот на состојба почетната состојба и салдото на 31 декември 2023 година на сметката Пасивни временски разграничувања е искажана во поголем износ за 45.889 илјади денари за 2022 година и за 46.829 илјади денари во 2023 година во однос на состојбата на сметката прикажана во сметководствената евиденција. Разликата се јавува поради неспроведени книжења во сметководствената евиденција на сметката - Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година за салдото на паричните средства (на денарската и девизната сметка и благајната²). Воедно, утврдивме дека поради пермутација на бројките во Билансот на состојба салдото на сметката Пасивни временски разграничувања наместо 269.054 илјади денари е прикажано на износ од 296.054 илјади денари, поради што активата и пасивата во Билансот на состојба не се усогласени за износ од 27.000 илјади денари;
- во Билансот на приходи и расходи салдото на сметката - Други неданочни приходи е искажана во износ од 135 илјади денари, додека пак во сметководствената евиденција салдото е нула. Исто така на сметката Трансфери од други нивоа на власт каде што се евидентираат приливите од заемот, во сметководствената евиденција не е прикажано салдо, додека пак во Билансот на приходи и расходи искажано е салдо

² Притоа, при искажување на оваа позиција во Билансот на состојба не е земено во предвид и салдото на паричните средства во благајната (денарска и девизна) во вкупен износ од 46 илјади денари за 2022 година и 3 илјади денари за 2023 година.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 3

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

во износ од 45.889 за 2023 година и 50.708 илјади денари за 2022 година кои всушност се однесуваат на делот на вишокот на приходи пренесени од претходната година.

Наведените состојби не се во согласност со член 7 став 2 и член 9 став 3 од Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници каде што е наведено дека податоци регистрирани во деловните книги мораат да бидат целосни и комплетираны, навремени и ажурни, а почетните состојби на главната книга на почетокот на фискалната година да се исти со заклучните состојби на крајот на претходната фискална година и влијаат на реалното и објективно прикажување на позициите во Билансот на состојба и Билансот на приходи и расходи на ден 31 декември 2023 година и намалување на квалитетот на финансиските извештаи.

Препорака

Одговорното лице да преземе мерки и активности за:

- усогласување на позициите во деловните книги и финансиските извештаи согласно основните сметководствени начела на буџетското сметководство и
- за салдото на паричните средства да се изврши соодветно сметководствено евидентирање на сметката - Дел од вишокот на приходите за пренос во наредната година.

3.1.2. Со Решение³ формирана е комисија за редовен попис на Проект за унапредување на основното образование со состојба на ден 31 декември 2023 година. Со увид во Извештајот за извршен редовен попис за 2023 година⁴ го утврдивме следното:

- извршен е попис на основните средства со податоци за количина и единечна цена со ДДВ, без податок за сметководствена вредност, поради што не е направено усогласување на сметководствената со фактичката состојба на 31 декември 2023 година кои во Билансот на состојба се проценети во износ од 311 илјади денари. Исто така не се изготвени пописни листи што не е во согласност со член 31 и 31-а од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници;
- за состојбата на паричните средства, во вкупен износ од 46.832 илјади денари, пописната комисија во извештајот од попис само ја констатирала состојбата на изводот на сметките/благајничкиот извештај, без изготвување на пописни листи и без усогласување со сметководствената состојба, што не е согласно член 31-б од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и
- за позициите активни временски разграничувања, во износ од 222.222

³ Број 28-14027/1 од 28.12.2023 година.

⁴ Број 05-279/11 од 24.01.2024 година.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 4

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

илјади денари и пасивни временски разграничувања, во износ од 269.054 илјади денари од Билансот на состојба, не е извршен попис што не е во согласност со член 29 од Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници.

Горенаведените состојби влијаат на реалното и објективно прикажување на позициите на средствата и изворите на средства во Билансот на состојбата на 31 декември 2023 година.

Препорака

Одговорното лице да преземе мерки и активности:

- пописот да се врши на сите - средства и извори на средства со кои располага Проектот за унапредување на основното образование,
- да се врши комплетно внесување на сите позиции од Билансот на состојба и на потребните податоци во пописни листи и
- да се врши усогласување на сметководствената со фактичката состојба, а за евентуално утврдените разлики да предложат мерки за постапување.

3.1.3. Врз основа на анализа на сметката Обврски спрема добавувачите, ревизијата утврди дека сметководственото евидентирање на обврските не се врши при приемот на фактурите туку при нивното плаќање. Притоа за примените фактури заклучно со 31 декември 2023 година (кои не се платени-обврски за наредна година) извршено е сметководствено евидентирање на сметките активни и пасивни временски разграничувања, но без да се користи сметката за обврски кон добавувачите.

Со извршените анализи ревизијата утврди дека во сметководствената евиденција на сметката обврски кон добавувачите и во финансискиот извештај – билансот на состојба на ден 31 декември 2023 година, обврските се искажани во помал износ за 56.229 илјади денари, како резултат на фактури кои се однесуваат за 2023 година, а се евидентирани на позицијата обврски кон добавувачи при нивното плаќање во 2024 година. Од наведениот износ, 53.630 илјади денари се евидентирани во 2023 година на позициите активни и пасивни временски разграничувања на вкупен износ (без нивно поврзување/евидентирање по комитенти), додека пак 2.599 илјади денари⁵ воопшто не се вклучени во деловните книги и билансот на состојба за 2023 година, туку се евидентирани во 2024 година при нивното плаќање.

Наведената состојба ги нарушува принципите на ажурност и навременост на евидентирањето на сметководствните настани и нивно хронолошко презентирање, пропишани во член 2 и член 7 од Законот за сметководството на

⁵ по основ на фактури примени заклучно со 24 јануари 2024 година, а се однесуваат за 2023 година.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 5

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

буџетите и буџетските корисници и придонесува за нецелосно искажување на состојбата на обврските спрема добавувачите за 2023 година.

Препорака

Одговорното лице да преземе мерки и активности за редовно и ажурно евидентирање на обврските кон добавувачите во годината за која се однесуваат.

3.2. Основ за мислење со резерва за усогласеност со закони и прописи

Јавни набавки

Набавките во рамките на Проектот за стоки, работи, неконсултантски и консултантски услуги се спроведуваат во согласност со правилата за набавка на Светска банка за финансирање инвестициски проекти⁶, одредбите од Договорот за заем, Оперативниот прирачник за набавки на проектот на МОН и Планот за набавки.

Со ревизијата опфативме осум постапки за набавки (од 2023 и 2022 година) со вредност на склучени договори во износ од 244.907 илјади денари и вкупна реализација во 2023 година во износ од 139.958 илјади денари. Опфативме 91% од вкупната вредност на склучените договори за 2023 година.

Од извршениот увид во спроведени постапки за набавка на консултантски услуги го утврдивме следното:

- 3.2.1. За ангажирање на индивидуален консултант за дизајнирање програмски опции за имплементација на програми за обновување на учење и туторство во Република Северна Македонија врз основа на набавка за избор на индивидуален консултант склучен е договор во вредност од 30 илјади евра или 1.848 илјади денари, по кој во 2023 година исплатени се средства во износ од 23 илјади евра или 1.422 илјади денари. Во услови на недостиг на финансиски понуди од сите понудувачи во постапката за набавка ревизијата не е во можност да се увери во оправданоста односно висината на трошоците и дали извршените услуги на консултантот обезбедуваат целосна вредност за парите⁷.

⁶THE WORLD BANK Procurement Regulations for IPF Borrowers, Procurement in investment project financing Goods, Works, Non-Consulting and Consulting Services, издадени во јули16, 2017 и август 2018 година.

⁷ кај овој вид на постапка понудувачите/консултантите немаат обврска да достават и финансиска понуда, а Комисијата што ја спроведува постапката го избира консултантот со најдобри квалификации и релевантно искуство и го поканува да го поднесе својот финансиски предлог за преговори.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 6

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Исплатата согласно договорот се реализирала по фази⁸, а крајниот резултат е изработка на Програма за обновување на учење и туторство, Прирачник за испорака на програмата⁹, како и финален извештај од активностите кој бил предвиден по пилот примената на програмата. Основот за изработка на Програмата за обезбедување на туторство на ученици од основното образование произлегува од член 36 од Законот за основно образование кој се однесува на туторство на ученици од страна на тутор волонтер. Програмата и оперативниот прирачник се изработени заклучно со ноември 2023 година, но за нивна имплементација како неопходни се јавиле претходни законски измени поради што во декември 2024 година донесени се измени на законот.

Од увид во изготвените предлог програми и оперативен прирачник утврдивме дека дизајнирани се програми за обезбедување туторство за учениците од 4-то одделение во основното образование. До денот на известување од ревизијата, програмата нема примена, бидејќи за 2025 година не се предвидени средства во буџетот за оваа активност, поради тоа што измената на Законот е донесена по усвојувањето на буџетот за 2025 година. Имајќи предвид дека главната цел на консултантската задача е да се даде техничка поддршка на МОН во обезбедување опции за воспоставување на мерки за ублажување и надминување на загубата во учење на учениците одложувањето на примената на програмата не е во функција на остварување на целта.

Препорака

Одговорното лице да преземе мерки и активности за преиспитување на потребата од примена на Програмата за туторство во основното образование, имајќи ја во предвид можноста за нејзино ажурирање и проширување и на други одделенија, а во случај на нејзина примена да се измерат ефектите од истата.

3.2.2. Со увид во постапката за набавка на консултантски услуги за ангажирање на правно лице за техничка помош за ревизија на рамката за унапредување на училиштата, функционална анализа и дизајн и имплементација на грант програма за училиштата¹⁰ за која е склучен договор во вкупна вредност од 359 илјади USD или околу 20.479 илјади денари и чија реализација во 2023 изнесува 8.403 илјади денари ги утврдивме следните состојби:

- набавката е спроведена со методата за избор врз основа на *квалификации на консултантите* каде по објавената покана за изразување на интерес и прелиминарната селекција на кандидатите,

⁸ по доставување на почетен извештај, Услови за работа за консултант за оцена на влијанието, Предлог Програми за обновување на учење и туторство и Прирачник за испорака на програмата.

⁹ Предлог програмите за туторство се изготвени на 22 страни, а Оперативниот прирачник на 39 страни.

¹⁰ MK-MES-263212-CS-CQS/046-21

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 7

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

финансиски предлог доставува само избраната фирма, а договорањето на вредноста на услугата се врши по пат на преговори со избраниот кандидат. Согласно правилата на Светска банка и Оперативниот прирачник за проектот¹¹ наведената метода е соодветна за мали задачи или итни ситуации во кои подготвувањето и оценувањето на конкурентните предлози не е оправдано. Ревизијата утврди дека во конкретната набавка не се предвидени мали задачи (имајќи ја предвид вредноста на договорот и периодот за кој е предвидено извршувањето на активностите од 04.04.2022 до 27.02.2026 год.), а постапката не е спроведена во услови на итни ситуации. Изборот на консултантите врз основа на квалификациите, наместо избор заснован на метод на квалитет и трошоци, не обезбедува можност за споредување на финансиските понуди помеѓу понудувачите и остварување на оптимален сооднос помеѓу квалитетот/квалификациите и цената за услугите. Една од причините за избор на ваквиот метод е времетраењето на постапките, кое кај постапката за избор врз квалификациите на консултантот е проценето на 3 месеци и е пократко од методата заснована на квалитет и трошоци каде што е најмалку 5 месеци, вклучувајќи ја и изработката и одобрувањето на условите за повикот (TOR). Поради недостигот на конкурентни цени во постапката ревизијата не е во можност да се увери во оправданоста односно висината на трошоците и дали извршените услуги обезбедуваат вредност за парите.

- во повикот објавени се условите што треба да ги исполнат кандидатите, но без да се прецизираат документите со кои се докажува способноста. Ваквиот начин на постапување е поради методот на спроведената набавка каде што е наведено дека од квалификуваните фирми ќе се побара да дадат информации за нивното релевантно искуство и квалификации. Во вакви услови проценката на способноста на понудувачите од страна на Комисијата за евалуација на понудите се врши врз основа на доставеното писмо/изјава за интерес (со опис на бараните квалификации). Изборот на консултанти без потврдување на способноста создава ризик кандидатите да не бидат способни во целост да ја извршат задачата.
- набавките се отворени на домашниот пазар (open-national), а сепак повикот, условите и целокупната постапка е спроведена исклучиво на англиски јазик. Согласно правилата на Светска банка¹², за меѓународни конкурентни набавки, сите документи за набавка треба да бидат на англиски, додека пак за националните набавки, документите за набавка

¹¹ Октомври 2020, ревидиран мај 2021 година – Методи за избор на консултантски услуги (метода д).

¹² 5.14 – 5.18 - THE WORLD BANK Procurement Regulations for IPF Borrowers.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 8

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

може да бидат на националниот јазик, а по барање на работодавачот да се обезбеди превод. Ваквиот начин на постапување се однесува и за точката 3.2.1. како и за Оперативниот прирачник за проектот кој ги опфаќа видовите и методите на спроведување на набавките во рамките на проектот. Наведеното може да влијае на ограничување на конкуренцијата, комуникациски предизвици, потешкотии при следење на исполнетоста на регулативите на Светска банка, недостаток на национална контрола и транспарентност.

Ценејќи ги правилата на Светска банка, притоа имајќи во предвид дека заемот е товар на идните генерации, ревизијата истакнува дека користи од ефикасно, ефективно и економично спроведување на набавките, нивната реализација и транспарентност е од суштинско значење за државата.

Препорака

Одговорното лице да преземе мерки и активности:

- кај набавките на консултантски услуги од правни лица да се практикува примената на методата на избор заснован на квалитет и трошоци за обезбедување на оптимизација на финансиските ресурси во рамките на проектот;
- прецизирање на документите кои се бараат од понудувачите за докажување на способноста во постапката за набавка и
- набавките отворени на домашниот пазар/националните набавки - повикот, условите и целокупната постапка да се спроведува на македонски јазик, а по барање на работодавачот да се преведат и на англиски јазик. Исто така, да се обезбеди превод на македонски јазик и на Оперативниот прирачник на проектот.

4. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2023 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е спроведена во периодот од 27.01.2025 до 28.02.2025 година, во Министерството за образование и наука, од ревизорски тим на Државниот завод за ревизија.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале извештај за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност со закони и прописи на Министерството за образование и наука за сметката на буџет на заеми (786-70) за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 9

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

5. Опфат и ограничувања

Нема ограничувања во опфатот на ревизијата.

6. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на раководството на Министерството, застапувано од:

- Доц. Д-р. Јетон Шаќири – министер од 17.01.2022 година до 23.06.2024 година.

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

7. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлексирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 10

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на Министерството за образование и наука, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

8. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството на Министерството за образование и наука одржан на ден 07.04.2025 година и со одговорното лице за периодот предмет на ревизија на 08.04.2025 година за кои дадоа свои коментари и објаснувања.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 11

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Од страна на законскиот застапник на Министерството за образование и наука не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 12

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Сметка на буџет на заеми (786-70)				
БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2023 година				
			во 000 денари	
Опис на позицијата	Образложение	2023	2022	
Приходи				
Неданочни приходи	3.1.1.	135	0	
Трансфери и донации	3.1.2.	45.889	50.708	
Задолжување во странство	3.1.3.	242.387	239.714	
Вкупно приходи		288.411	290.422	
Расходи				
Тековни расходи				
Стоки и услуги	3.2.1.	93.579	127.377	
Вкупно тековни расходи		93.579	127.377	
Капитални расходи	3.3.			
Капитални расходи		148.003	152.155	
Вкупно капитални расходи		148.003	152.155	
Вкупно расходи		241.582	279.282	
Остварен вишок на приходи		46.829	11.140	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 13

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Сметка на буџет на заеми (786-70)				
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА				
		во 000 денари		
Опис на позицијата	Образложение	2023	2022	
Актива				
Тековни средства				
Парични средства	4.1.1.	46.832	45.935	
Активни временски разграничувања	4.1.2.	222.222	151.324	
Вкупно тековни средства		269.054	197.259	
Постојани средства	4.2.			
Материјални средства	4.2.1.	311	289	
Вкупно постојани средства		311	289	
Вкупна актива		269.365	197.548	
Пасива				
Тековни обврски				
Пасивни временски разграничувања	4.3.1.	269.054	197.259	
Вкупно тековни обврски		269.054	197.259	
Извори на средства				
Извори на капитални средства	4.4.1.	311	289	
Вкупно извори на деловни средства		311	289	
Вкупна пасива		269.365	197.548	

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 14

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
СМЕТКА НА БУЏЕТ НА ЗАЕМИ (786-70) – ПРОЕКТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА
ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Сметка на буџет на заеми (786-70)			
ПРЕГЛЕД			
НА ПРОМЕНИ НА ИЗВОРИ НА КАПИТАЛНИТЕ СРЕДСТВА ЗА 2023 ГОДИНА			
			во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Останат капитал (залихи на материјали, резервни делови и ситен инвентар и хартии од вредност)	Вкупно
Состојба 01.01.2023 година	295	-	295
Зголемување по основ на:	114	-	114
Набавки	114	-	114
Намалување по основ на:	98	-	98
Амортизација	98		98
Состојба 31.12.2023 година	311	-	311

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 15
